

Zkušební otázky ke státním závěrečným zkouškám

Navazující magisterské studium oboru Divadelní studia (akademický rok imatrikulace 2017/2018 a mladší)

Ke státní závěrečné zkoušce (SZZk) se mohou studující dostavit pouze po úspěšné obhajobě magisterské diplomové práce.

SZZk sestává ze tří částí: 1. teorie divadla, 2. dějiny divadla (světové nebo české divadlo) a 3. analýza divadelního představení, resp. inscenace. Studující táhnou po jedné otázce z teorie a dějin divadla, divadelní představení k analýze jim vybere zkušební komise na základě předloženého seznamu minimálně **30** zhlédnutých děl. Na písemnou přípravu mají studující 30 minut, stejná doba je vyčleněna i na samotné zkoušení (10 minut na každou část SZZk). K absolvování SZZk je zapotřebí uspět ve všech třech dílčích částech zkoušky.

Teorie

1. Teatrologie po performativním obratu

Vysvětlete důsledky tzv. performativního obratu v teatrologii. Definujte pojmy performance, kulturní performance a představení s ohledem na jejich použití konkrétními autorkami a autory.

Literatura:

CARLSON, Marvin. *Dejiny divadelných teórií*. Bratislava: Divadelný ústav, 2006, s. 403– 433.

FISCHER-LICHTE, Erika. *The Routledge Introduction to Theatre and Performance Studies*. Edited by Minou Arjomand and Ramona Mosse. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2014. Part I: Central concepts of theatre and performance research, p. 5–46.

JOVIĆEVIĆ, Aleksandra. Čo je kulturálna a čo umelecká performancia: Od bežných každodenných vystúpení k totálnému herectvu. In: JOVIĆEVIĆ, Aleksandra a VUJANOVIĆ, Ana. *Úvod do performatívnych štúdií*. Bratislava: Divadelný ústav, 2012, s. 39–62.

2. Současné antropologické, sociologické a psychologické koncepty divadla

Představte divadelní koncepty v sociálních a humanitních vědách a vysvětlete koncept teatrality.

Literatura:

CARLSON, Marvin. *Performance: a critical introduction*. 3rd ed. London, New York: Routledge, 2018. Chapter 1: Performance and social sciences, chapter 1, 2, p. 9–61.

FIEBACH, Joachim. Zamyšlení nad teatralitou. In: ROUBAL, Jan. *Souřadnice a kontexty divadla: antologie současné německé divadelní teorie*. Praha: Divadelní ústav, 2005, s. 65–80.

SCHECHNER, Richard. Od rituálu k divadlu a zpět. In: týž. *Performancia: teorie, praktiky, rituály*. Bratislava: Divadelný ústav, 2009, s. 146–181.

3. Koncepty interkulturalismu/transkulturalismu v teatrologii

Výchozí premisy a klíčové pojmy divadelněvědného zkoumání z perspektivy inter- /transkulturalismu a kontext postkoloniálních teorií. Koncepce mezikulturní transgrese a kulturní hybridity v divadle.

Literatura:

BHABHA, Homi K. O mimikry a lidech. In Týž. *Místa kultury*. Praha: Tranzit, 2012, s. 142–150.

FISCHER-LICHTE, Erika, RILEY, Josephine a GISSENWEHRER, Michael. *The Dramatic Touch of Difference. Theatre, Own and Foreign*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1990, s. 337–344.

FISCHER-LICHTE, Erika, JOST, Torsten, IRIS JAIN, Saskya (eds.) *The Politics of Interweaving Performance Cultures. Beyond Postcolonialism*. London, New York: Routledge, 2014.

4. Současné mediální koncepte divadla a intermediality

Koncepte intermediality v divadle, vysvětlete „mediálnost divadla“ a pojem „liveness“ s ohledem na jejich použití u konkrétních autorek a autorů.

Literatura:

AUSLANDER, Philip. *Liveness: performance in a mediatized culture*. London, New York: Routledge, 1999. Chapter 1: Live performance in a mediatized culture, p. 10–60.

BAY-CHENG, Sarah, KATTENBELT, Chiel, LAVENDER, Andy a NELSON, Robin (eds.). *Mapping Intermediality in Performance*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010. p. 27–49, 83–99, 123–142, 171–191.

FISCHER-LICHTE, Erika. Vnímání a mediálnost. In: ROUBAL, Jan. *Souřadnice a kontexty divadla: antologie současné německé divadelní teorie*. Praha: Divadelní ústav, 2005, s. 140–146.

5. Současné koncepte těla a tělesnosti

Aktuální filozofické a sociálněvědné koncepte těla a tělesnosti a uplatnění v současné teatrologii. Dispozitivы negace a absétnosti v současném tanci a performance, koncept těla bez orgánu, těla-archivu a performativní identity.

Literatura:

GIL, José. Paradoxical Body. *The Drama Review*, 2006, 50(4), p. 21–35.

HRIEŠIK, Maja. *Telesnosť súčasného divadla. State o dramaturgii tela v súčasnom tanci a divadle*. Bratislava: CODE, 2012.

JOVIČEVIĆ, Aleksandra. Performatívne telá. In: JOVIČEVIĆ, Aleksandra a VUJANOVIĆ, Ana. *Úvod do performatívnych štúdií*. Bratislava: Divadelný ústav, 2012, s. 122–136.

LEPECKI, André (ed.). *Of the presence of the body essays on dance and performance theory*. 2004.

6. Současný divadelní strukturalismus a sémiotika

Strukturalistický a sémiotický přístup k divadlu. Objasněte proměnu strukturálně sémiotického pojetí divadla a jeho současné tendence. Demonstrujte na konkrétních autorech a autorkách.

Literatura:

MEERZON, Yana. Zpátky do budoucnosti- Současné strukturalistické tendence v analýze divadla a performance. *Divadelní revue*, 2013, 24(3), s. 26–40.

PAVIS, Patrice. Semiology after semiology: in memory of Anne Ubersfeld. *Theatralia: revue současného myšlení o divadelní kultuře*, 2012, 15(2), s. 37–49.

VELTRUSKÝ, Jiří. *An approach to the semiotics of theatre: with an afterword by Tomáš Hoskovec, and with a complete scholarly bibliography of the author*. In: VELTRUSKY, Jarmila (ed.). Brno: Department of Theatre Studies, Faculty of Arts, Masaryk University, 2012.

7. Kognitivní teatrologie

Význam „kognitivního obratu“ v teatrologii. Vztah kognitivního zkoumání a zvýšeného zájmu o diváckou percepci, objasněte koncept metafory z pohledu kognitivních věd.

Literatura:

HAVLÍČKOVÁ KYSOVÁ, Šárka. Metafory, kterými hrajeme. Perspektivy a meze české kognitivní teatrologie. *Theatralia*, 2015, 18(1), s. 65–84.

SERESS, Ákos. 2012. Playing with Blends. Theatre Studies and Cognitive Turn. *Apertúra* [online]. Podzim 2012 [cit 21.8.2108]. Dostupné z <http://uj.apertura.hu/2012/osz/seress-playing-with-blends-theatre-studies-and-cognitive-science/>.

SOFIA, Gabriele. Divadlo jako živý systém. Neurovědy, biologie a komplexita při studiu vztahu mezi hercem a divákem. *Divadelní revue*, 2010, 21(1), 2010, s. 53–67.

8. Transformace dramatu v divadelní text

Odlišnost pojmů „drama“ a „divadelní text“. Jak charakterizuje „divadelní text“ Gerda Poschmann a co vystihuje proměnu od „dramatičnosti“ k „divadelnosti“ textu? Souvislost této proměny s pojmy „performativní obrat“ a „postdramatické divadlo“.

Literatura:

CARNEVALI, Davide. Is there a postdramatic drama? (About fable and the representation of world) In: JOBERTOVÁ, Daniela, JIŘÍK, Jan a AUGUSTOVÁ, Zuzana (eds.). *Horizonty evropského dramatu: Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi*. Praha: NAMU, 2017, s. 233-243.

LEHMANN, Hans-Thies. *Postdramatické divadlo*. Bratislava: Divadelný ústav, 2007, s. 33–49 a 171–183. Dostupné z <https://mab.to/M3N5TRuxz> PAVLIŠOVÁ, Jitka. *Vývojové tendence rakouské dramatiky po roce 2000*. Brno: FF MU, disertační práce (nepubl.), 2012, s. 35–89.

České divadlo

Doporučené záznamy divadelních představení jsou výběrové a slouží k demonstraci zkoumaných jevů (tendencí, režijního stylu, scénografie, herectví atd.) na konkrétních příkladech tvorby.

1. Česká divadelní režie od druhé poloviny 20. století do současnosti

Proměny režijního stylu v daném období, jejich historická východiska, dobový kontext a představitelé. Demonstrujte podrobněji na tvorbě tří vybraných režijních osobností.

Literatura:

JUST, Vladimír. *Divadlo v totalitním systému*. Praha: Academia, 2010.

GROSSMAN, Jan. *Analýzy*. Praha: Československý spisovatel, 1991.

HOŘÍNEK, Zdeněk. *Divadlo mezi modernou a postmodernou*. Praha: Nakladatelství Studia Ypsilon, 1999.

Doporučené záznamy: Hra o lásce a smrti (dokument o inscenaci A. Radoka v Komorním divadle, 1967), Julie a Romeo 63 (film. dokument o inscenaci O. Krejčí, 1963), Mandragora (záznam inscenace J. Menzla v ČK, 1965), Revizor (záznam inscenace J. Kačera v ČK, 1967), Naši Naši furianti (záznam inscenace P. Lébla z DNZ, 1994), Maryša, po pravdě však Mařka (záznam inscenace V. Morávka z Klicperova divadla, 1999), Liška Bystrouška (záznam inscenace J. A. Pitínského ze Slováckého divadla, 2004), Akvabely (inscenace V. Morávka z Klicperova divadla, 2005), Evžen Oněgin (záznam inscenace J. Mikuláška z DBP v Ostravě, 2007).

2. Herecký styl v českém divadle od druhé poloviny 20. století do současnosti

Proměny hereckého stylu, včetně linie nonverbálního pohybového divadla a moderní pantomimy. Pojmy „apelativní“, „osobnostní“, „autorské“ a „fyzické“ herectví.

Demonstrujte proměny na vybraných příkladech souborů, inscenací a osobností.

Literatura:

HYVNAR, Jan. *O českém dramatickém herectví 20. století*. Praha: AMU a KANT 2008, s. 218–294.

ROUBAL, Jan. Vyskočilova koncepce (ne)divadelního autorství. In. *Hic sunt leones (O autorském herectví)*. Praha: AMU 2003, s. 32-43;

Týž. Dvě alternativní tendence Nedivadla Ivana Vyskočila. In: TÝŽ: *Divadlo jako neodhozený žebřík*. Brno: JAMU, 2015, s. 27–63.

VEBER, Václav. *Příběh pantomimy*. Praha: AMU, 2006.

Doporučené záznamy: Revizor (záznam inscenace J. Kačera z Činoherního klubu, 1971), Haprdáns (záznam inscenace Nedivadla, 1980), Commedia dell'arte (TV záznam inscenace Dnp, 1974), Pépe (záznam inscenace Dnp, 1982), Racek (záznam inscenace P. Lébla z DNZ, 1998), Maryša, po pravdě však Mařka (záznam inscenace V. Morávka z Klicperova divadla, 1999), Požitkáři (záznam inscenace J. Mikuláška v DNZ, 2014).

3. Česká operní režie po roce 1989

Proměny české operně inscenační praxe po roce 1989 a tvorba výrazných režijních osobností. Tendence tzv. „režijní opery“ na příkladu inscenací operních klasiků (Smetana, Janáček, Dvořák, Martinů...).

Literatura:

SPURNÁ, Helena. Nástin vývoje inscenační praxe v operním divadle. In: TÁŽ (ed.). *Hudební divadlo jako výzva*. Praha: 2004, s. 351-405.

HERMAN, Josef. O smyslu operního divadla. *Disk*, 2005, č. 14, s. 113-143.

HERMAN, Josef. Jak hrát opery Leoše Janáčka? *Disk*, 2004, č. 8, s. 82-95.

PETRÁNĚK, Pavel - ČERNÝ, Milan. *Daniel Dvořák & Jiří Nekvasil a jejich divadlo*. Praha: 2004.

Doporučené záznamy: Řecké pašije (záznam inscenace J. A. Pitínského v MDO, 2017), Z mrtvého domu (D. Špinar, záznam z ND, 2015), Bludný Holanďan (J. Heřman, záznam z DJK Plzeň, 2004), Osud (R. Wilson, záznam z ND, 2002), Julietta (D. Pountney, záznam z ND, 2000), Tosca (V. Morávek, záznam z ND, 2000), Lady Macbeth Mcenského újezdu (D. Radok, záznam z ND, 2000), Braniboři v Čechách (P. Lébl, záznam z ND, 1997), Osud (J. Nekvasil, záznam z NDM, 2018), Z mrtvého domu (D. Špinar, záznam z ND, 2015), Káťa Kabanová (J. Nekvasil, záznam z NDM, 2012), Osud (R. Wilson, záznam z ND, 2002).

4. Česká scénografie a divadelní prostor od 70. let 20. století

Souvislosti a rozdíly mezi tzv. akční scénografií a postmodernistickými postupy ve scénografii. Jak s těmito procesy souvisí emancipace kostýmního výtvarnictví?

Vysvětlete proměny a tendence na tvorbě konkrétních autorů nebo autorek.

Literatura:

PTÁČKOVÁ, Věra. *Divadlo na konci světa*. Praha: Pražská scéna, 2008. Kapitola V. Akční scénografie, s. 224–259.

PTÁČKOVÁ, Věra. Česká scénografie 1970–1989; Česká scénografie 1989–2000. In: BREGANTOVÁ, Polana et al. *Dějiny českého výtvarného umění. (VI/2), 1958/2000*. Praha: Academia, 2007, s. 797–809, 1000–1007.

PŘÍHODOVÁ, Barbora. ...A po listopadu 1989. In PTÁČKOVÁ, Věra, PŘÍHODOVÁ, Barbora a RYBÁKOVÁ, Simona. *Český divadelní kostým – Czech Theatre Costume*. Praha: Pražská scéna, 2011, s. 169–232.

ZDEŇKOVÁ, Marie. *Czech made: současná česká scénografie: = Contemporary Czech stage design*. Praha: Divadelní ústav, 2003.

Doporučené záznamy: Don Juan Bastien (záznam inscenace J. Nekvasila z Opery Mozart Praha, 1993), Obři z hor (záznam inscenace O. Krejčí z Divadla za branou II Praha, 1994), Dido a Aeneas (záznam inscenace J. A. Pitínského v Divadle J. K. Tyla v Plzni, 1998), Racek (záznam inscenace P. Lébla z DNZ v Praze, 1998), Z knihy džunglí (záznam inscenace J. Adámka z Divadla Minor Praha, 2007), Požitkáři (záznam inscenace J. Mikuláška v DNZ, 2014), Z mrtvého domu (záznam inscenace D. Špinara v ND, 2015).

5. Funkce a postavení divadla v druhé polovině 20. století

Funkce a postavení divadla v jednotlivých etapách společenského kontextu po roce 1945. Představte divadelní tendence s výrazně společenským, politickým a etickým aspektem. Demonstrujte na vybraném příkladu konkrétního divadla a jeho tvorby.

Literatura:

KLIMEŠ, Ivan, ed. a WIENDL, Jan, ed. *Kultura a totalita. IV, Každodennost*. Praha: FF UK, 2016. (výběr studie)

KOVALČUK, Josef. *Téma: autorské divadlo*. Brno: JAMU, 2009. NEKOLNÝ, Bohumil. *Studiové divadlo a jeho české cesty*. Praha: Nakladatelství Scéna, 1992.

6. Česká divadelní dramaturgie po roce 1945

Proměny dramaturgické praxe a jejich umělecké a mimoumělecké příčiny od roku 1945. Jak se proměnil přístup k volbě témat po roce 1989? Doložte tyto proměny v dramaturgické praxi konkrétních osobností a divadel.

Literatura:

CÍSAŘ, Jan. *Česká divadelní tradice: mýtus, nebo živá skutečnost?* Praha: KANT, 2011. Část II. Klasika a interpretace, s. 81–147.

KÖNIGSMARK, Václav. Co s Trójským koněm po vítězné bitvě?: Situace čes. divadla po r. 1989. *Revue otevřené kultury (ROK)*, 1991, 2(1), s. 40–46.

JUNGMANNOVÁ, Lenka. *Příběhy obyčejných šílenství: "nová vlna" české dramatiky po roce 1989*. Praha: Filip Tomáš – Akropolis, 2015, s. 66–76.

JUST, Vladimír. *Divadlo v totalitním systému*. Praha: Academia, 2010.

7. Vývojové tendence české dramatiky po roce 1945 do současnosti

Vývojové tendence české dramatické tvorby 20. století, historická východiska, mezníky a klíčové osobnosti. Pojmy „absurdní drama“, „cool dramatika“, „dokumentární drama“, „politicky angažovaná dramatika“ - demonstřujte na vybraných dramatických textech.

Literatura:

JUNGMANNOVÁ, Lenka. *Příběhy obyčejných šílenství. "Nová vlna" české dramatiky po roce 1989*. Praha: 2015.

JUNGMANNOVÁ, Lenka. "New (Czech) drama" and postdramatic theatre. In: JOBERTOVÁ, Daniela, JIŘÍK, Jan a AUGUSTOVÁ, Zuzana (eds.). *Horizonty evropského dramatu*. Praha: NAMU, 2017, s. 275–285.

VODIČKA, Libor. České drama 1969-1989. (I.) Souvislosti divadelního života. *Divadelní revue* 2006, 17(1), 60–72.

8. Proměna tradičního českého loutkového divadla

Představte stručně vývojové změny loutkového divadla v průběhu 20. století po současnost. Základní znaky linie divadla „třetího druhu“ - demonstруйте na konkrétních příkladech souborů a osobností.

Literatura:

KLÍMA, Miloslav. *Josef Krofta. Inscenační dílo*. Praha: Pražská scéna, 2003.
MAKONJ, Karel, DVOŘÁK, Jan. *Od loutky k objektu*. Praha: Pražská scéna, 2007.
DUBSKÁ, Alice. *Dvě století českého loutkářství*. Praha: AMU, 2004.

Doporučené záznamy: Prodaná nevěsta (záznam inscenace J. Krofta z Divadla Drak, 1986), Tři mušketýři (záznam inscenace T. Dvořáka z Divadla Alfa, 2006).

9. Česká divadelní kultura po roce 1989

Proměna české divadelní kultury po roce 1989 z hlediska provozního, uměleckého a společenského. Typologie současného divadla a nejprogresivnější tendence, včetně současného pohybového a tanečního divadla. Demonstруйте vybranou tendenci na stěžejní osobnosti, souboru či inscenaci/projektu.

Literatura:

NEKOLNÝ, Bohumil. *Divadlo a kreativní sektor*. Praha: AMU, 2013.
CIHLÁŘ, Ondřej. *Nový cirkus*. Praha: Pražská scéna, 2006.
NÁVRATOVÁ, Jana (ed.). *Tanec v České republice*. Praha: IDU, 2010. *Theatralia* 2011, 14(2), 45–88.

10. Tendence české divadelní historiografie v kontextu 20. století do současnosti

Proměny české divadelní historiografie v průběhu 20. století, metodologická východiska po roce 1989 a interdisciplinární aspekty současných konceptů výzkumu dějin divadla, včetně podnětů ze zahraničí a jejich aplikace v českém kontextu. Uvedte příklad publikací a autorů.

Literatura:

POSTLEWAIT, Thomas: *The Cambridge Introduction to Theatre Historiography*. Cambridge: CUP, 2009.

ROUBAL, Jan (ed.). *Souřadnice a kontexty divadla. Antologie současné německé divadelní teorie*. Praha: Divadelní ústav, 2005.

STORCHOVÁ, Lucie a kol., *Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě*. Praha 2014, s. 15–31.

Světové divadlo

Doporučené záznamy divadelních představení jsou výběrové a slouží k demonstraci zkoumaných jevů (tendencí, režijního stylu, scénografie, herectví atd.) na konkrétních příkladech tvorby.

1. Komédie a tragédie v průběhu vývoje divadla

Základní historické podoby obou žánrů a jejich proměna v současném divadle. Na vybraných dramatických textech specifikujte změnu přístupu autorů k tematickým oblastem.

Literatura:

HORŮINEK, Zdeněk. *Kniha o komedii*. Praha: Scéna, 1992.

STYAN, John L. *Černá komedie*. Praha: Orbis, 1967. ESSLIN, Martin. *The Theatre of Absurd*. London, 1962 (či jakékoli další vydání).

DAY, Gary. *The Story of Drama: Tragedy, Comedy and Sacrifice from the Greeks to the Present*. London and New York: Bloomsbury Methuen Drama, 2016.

2. První divadelní reforma a její ohlas v soudobém divadle

Základní přístupy divadelních reformátorů 1. pol. 20. stol., demonstřujte jejich postupy v oblasti režie, scénografie, jevištní technologie a herectví. Jaký je přínos těchto reforem pro další vývoj divadla ve 20. století?

Literatura:

BROCKETT, Oscar G. *Dějiny divadla*, zj. kap. „Počátky moderního divadla v letech 1875- 1915“, podkap. „Appia a Craig“. Praha: LN, 1999 (2008).

BURIAN, Jarka. *The Scenography of Josef Svoboda*. Middletown: Wesleyan UP, 1974.

CRAIG, Edward Gordon. *O divadelním umění*. Praha: Divadelní ústav, 2007.

LEACH, Robert. *Makers of Modern Theater: An Introduction*. New York: Routledge, 2004.

3. Proměny moderního dramatu

Důsledky tzv. krize dramatu první poloviny 20. století a transformace dramatu v divadelní text. Demonstrujte na konkrétních textech obsahovou i formální specifickou tzv. divadelního textu a uveďte souvislosti vývoje divadelního textu s érou postdramatického divadla.

Literatura:

AUGUSTOVÁ, Zuzana, JIŘÍK, Jan, JOBERTOVÁ, Daniela (eds.). *Horizonty evropského dramatu. Současný divadelní text mezi dramatickými a postdramatickými tendencemi*. Praha: NAMU, 2017.

FISCHER-LICHTE, Erika. 2003. *Dejiny drámy. Epochy identity v divadle od antiky po súčasnosť*. Bratislava: Divadelný ústav, 2003.

LEHMANN, Hans-Thies. *Postdramatické divadlo*. Bratislava: Divadelný ústav, 2007.

4. Vývoj operní inscenace

Základní tendence v inscenační praxi v operním divadle od počátků opery až do současnosti. Jmenujte nejvýraznější současné režiséry, pokuste se vystihnout jejich význam pro rozvoj operního inscenování.

Literatura:

SPURNÁ, Helena. Nástin vývoje inscenační praxe v operním divadle. In: TÁŽ (ed.). *Hudební divadlo jako výzva*. Praha: Národní divadlo, 2004.

SADIE, Stanley. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians* (4vol.). London, 1994. Zde zj. tato hesla: Costume, Production, Stage design.

MÜLLER, Ulrich. Regietheater/Director's Theater. In GREENWALD, H. (ed.). *The Oxford Handbook of Opera*. New York - Oxford: Oxford UP, 2014, p. 582–606.

5. Dramaturgické strategie ve světovém divadle od 70. let 20. století

Proměna dramaturgická praxe v souvislostech globalizace, koncepty „devised dramaturgy“ a kurátorství v současném umění. Představte proměny a koncepty v praxi konkrétních dramaturgů či dramaturgyň.

Literatura:

MALZACHER, Florian. Feeling Alive: The Performative potential of curating. In: MALZACHER, Florian a WARSZA, Joanna (ed.) *Empty Stages, Crowded Flats Performativity as Curatorial Strategy*. Berlin: Alexander Verlag, 2017, p. 28–41.

ROMANSKA, Magda (ed.). *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Abingdon: Routledge, 2015, p. 111–165.

STANKIEWICZ, Tereza. Who is the dramaturg in devised theatre? In: ROMANSKA, Magda (ed.). *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Abingdon: Routledge, 2015, p. 192–196.

6. Tanec, pohybové divadlo a performance ve 20. a na počátku 21. století

Aktuální žánry, druhy a tendence v oblasti současného tance a performance.

Proměny tanečního a performativního umění prizmaty tělesnosti, identity a negace - doložte na konkrétních příkladech.

Literatura:

BRANDSTETTER, Gabriele. Klidový stav/pohyb. In: DVOŘÁKOVÁ, Dita (ed.). *Tanec, prostor a světlo: antologie současné německojazyčné taneční vědy*. Brno: JAMU, 2017, s. 42–68.

LEPECKI, André. *Exhausting Dance: Performance and the Politics of Movement*. Abingdon, New York: Routledge, 2006.

PETIŠKOVÁ, Ladislava – VANGELI, Nina. *Čítanka světové choreografie 20. století*. Praha: Konzervatoř Duncan Centre, 2005.

Doporučené záznamy: Pina Bausch: Café Müller; William Forsythe: One Flat Thing Reproduced; Sasha Waltz: Körper; Xavier Le Roy: Self Unfinished.

7. Performativní obrat – druhá divadelní reforma – neoavantgarda

Objasněte podstatu uvedených pojmů a výchozí premisy jejich

pojmenování/zkoumání. Signifikantní projevy v oblasti divadla a performance.

Proměny pojetí prostoru ve vztahu k pozici diváka a herectví - demonstруйте na konkrétních příkladech.

Literatura:

ARONSON, Arnold. *Americké avantgardní divadlo*. Praha: AMU, 2011.

BARBA, Eugenio. *Slovník divadelní antropologie*. Praha: Divadelní ústav, 2000.

BRAUN, Kazimierz. *Druhá divadelní reforma?* Praha: Divadelní ústav, 1993.

PILÁTOVÁ, Jana. *Hnízdo Grotowského: Na prahu divadelní antropologie*. Praha: Divadelní ústav, 2009.

SCHECHNER, Richard. *Environmental Theatre*. New York: Applause, 1994.

Doporučené záznamy: Peter Brook: Mahábhárata / Marat/Sade; Tadeusz Grotowski: Mrtvá třída; Jerzy Grotowski: Vytrvalý princ, Marina Abramović: Tomášovy rty; Living Theatre: Antigona, Ariane Mnouchkine: 1789. The Performance Group (Dionysos in 69, 1968).

8. Politické divadlo

Stručný vývoj politického divadla v průběhu 20. století a na počátku 21. století.

Nejvýraznější projevy současného politického divadla doložte konkrétními příklady.

Specifikujte fenomény performing history a experts of everyday.

Literatura:

MALZACHER, Florian (ed.). *Not just a mirror: looking for political theatre today*. Berlin: Alexander Verlag, 2015.

ROKEM, Freddie. *Performing History. Theatrical Representations of Past in Contemporary Theatre*. Iowa: Univ. of Iowa Press, 2000.

SCHNELLE, Barbora. Politické divadlo a jeho dvě německé tradice. In: *Otázky divadla a filmu*, Q, Řada teatrologická a filologická, 47, Q1. Brno: 1998, Masarykova univerzita, s. 47–56.

9. Postupy scénografie ve světovém divadle od 60. let 20. století

Modernistický a postmodernistický přístup ke scénografii a jejich podstata.

Demonstrujte na konkrétních příkladech tvorby. Jak současná scénografie a kostýmní design pracuje s tělesností a její političností? Pražské Quadriennale a jeho význam pro diskusi o scénografii.

Literatura:

ARONSON, Arnold. *Pohled do propasti: eseje o scénografii*. Praha: Divadelní ústav, 2007.

ARONSON, Arnold (ed.). *The Routledge Companion to Scenography*. Oxon, New York: Routledge, 2017, p. 79–181.

KUBUROVIĆ, Branislava a LOTKER, Sodja (ed.). *Shared space: music, weather, politics: new approaches to scenography: Prague Quadrennial 2015*. Prague: Arts and Theatre Institute, p. 46–71.

Analýza a seznam zhlédnutých představení

Studující zkušební komisi předkládají vytištěný seznam zhlédnutých představení, který slouží jako základ pro zadání analytické otázky. V ideálním případě by měl být seznam sestavován již smyšlenkou na to, že kterýkoliv z uvedených titulů může být zvolen jako předmět analýzy. Pravidlem je, že pokud si studující táhnou otázku z dějin světového divadla, k analýze jim je přidělena česká produkce a naopak. Samotný výběr analytického přístupu nebo metody je individuální volbou každého studenta či studentky. Před zahájením zkoušení je třeba analytickou metodu specifikovat zkušební komisi.

Seznam zhlédnutých představení nebo záznamů představení by měl být vypracován na základě následujících pokynů:

- Seznam obsahuje alespoň 30 titulů.
- Každá zkušební otázka z dějin světového a českého divadla bude v seznamu zastoupena alespoň dvěma tituly (9 otázek x 2 představení); zbylých 12 titulů volí studující dle svého uvážení a svého odborného zájmu.
- Představení a záznamy by měly být řazeny buď chronologicky dle data uvedení, nebo abecedně dle prvního písmena českého názvu.
- K zápisu produkcí doporučujeme dodržet následující formu: český název (rok uvedení, režie/choreografie, divadlo či soubor, případně další informace o uvedení), specifikace, zda jde o titul ke zkušební otázce nebo dle vlastního výběru.

Příklad:

Mýcení (2018, r. Jan Mikulášek, Divadlo Na zábradlí), ČD9 (= české divadlo, otázka č. 9).

Displacement (2016, ch. Mithkal Alzghair, Compagnie Hek-Ma, viděno na festivalu 4+4 dny v pohybu, 2018), SD6 (= světové, otázka č. 6).

Komedie o umučení (1965, r. Evžen Sokolovský st., Státní divadlo Brno, záznam), VV (= vlastní výběr).

Nedostatečný nebo nedůsledně zpracovaný seznam zhlédnutých představení nebo záznamů může být důvodem k nepřipuštění k SZZk.